

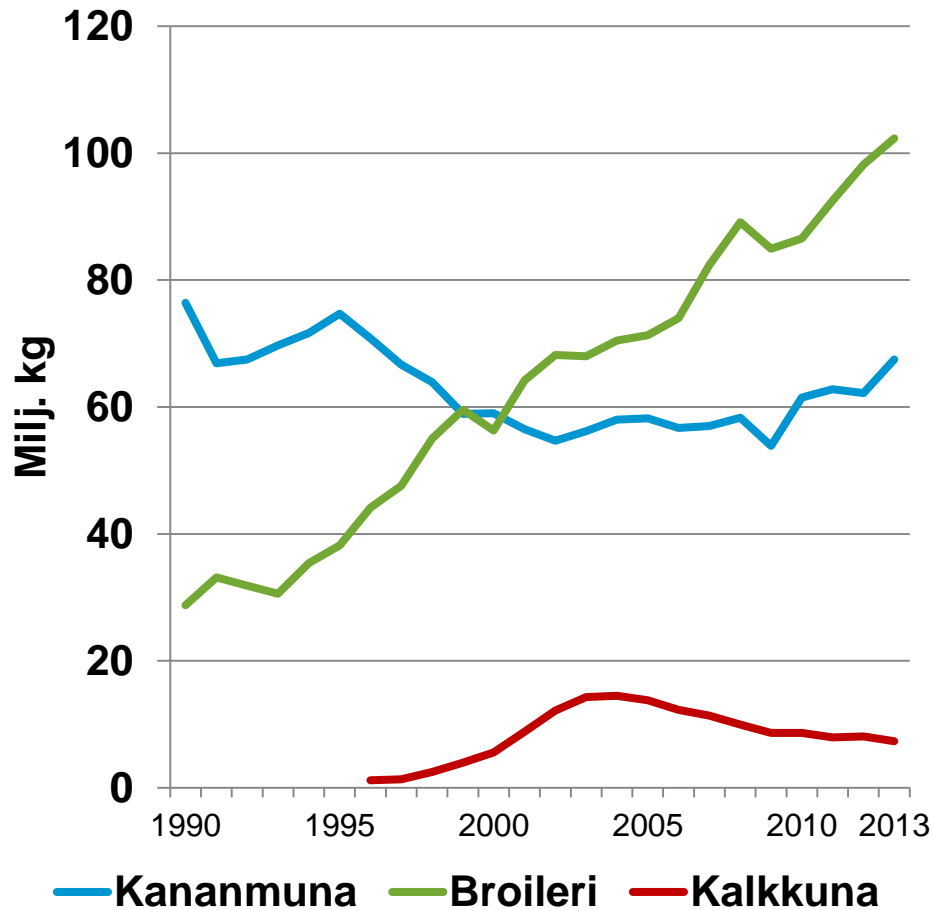
Katsaus siipikarjatuotannon talouteen

Timo Karhula
MTT Taloustutkimus

Suomen Siipikarjaliiton vuosikokous- ja seminaaripäivä Tampereella 27. 3.2014

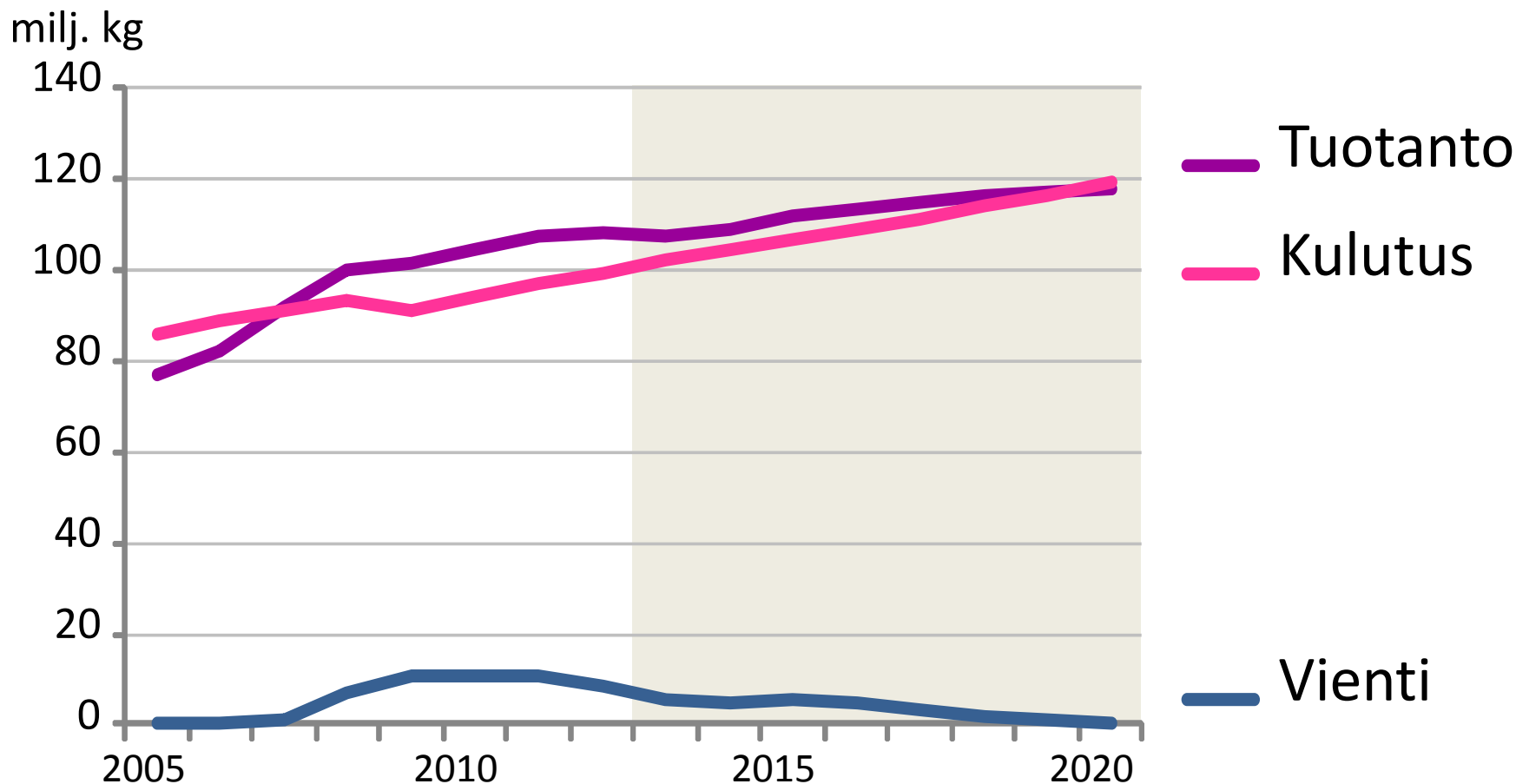
- **Tuotantomäärät ja ennusteet vuoteen 2020**
- **Tuottaja- ja kuluttajahinnat**
- **Suomen maatilojen kokonaistuotot ja tuotantokustannukset**
 - Siipikarjatalouden kokonaistuotto
 - Kananmuna- ja broilerituotto
- **Siipikarjatilojen talous**
 - Kannattavuus
 - Tuotantokustannukset
 - Tilaruokinta –hanke
- **Yhteenveto**

Tuotantomäärät 2013

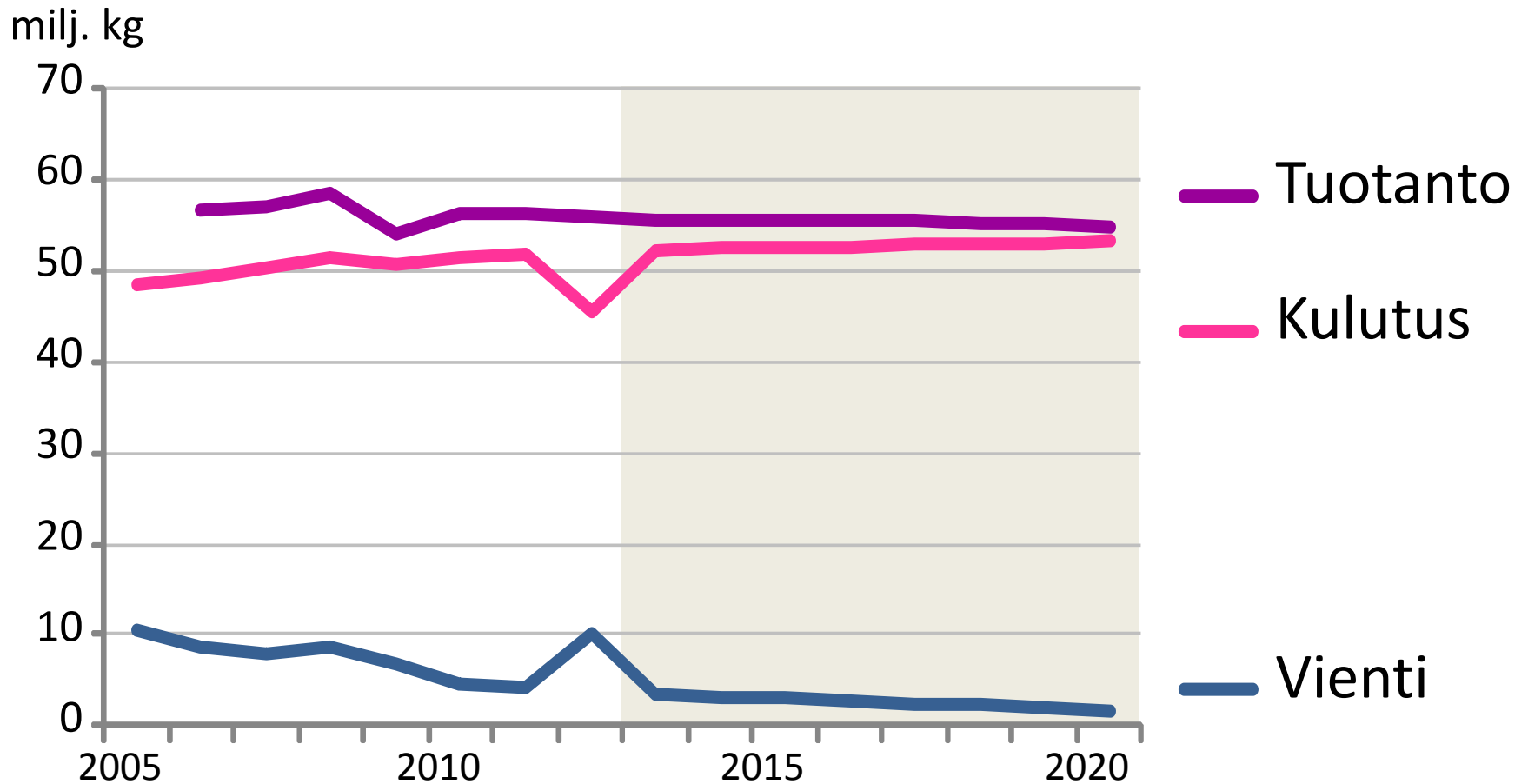

- Broilerinlihaa tuotettiin enemmän kuin koskaan
- Kananmunien tuotantomäärä kasvoi huolestuttavan paljon
- Kalkkunanlihan tuotantomäärä vakiintunut

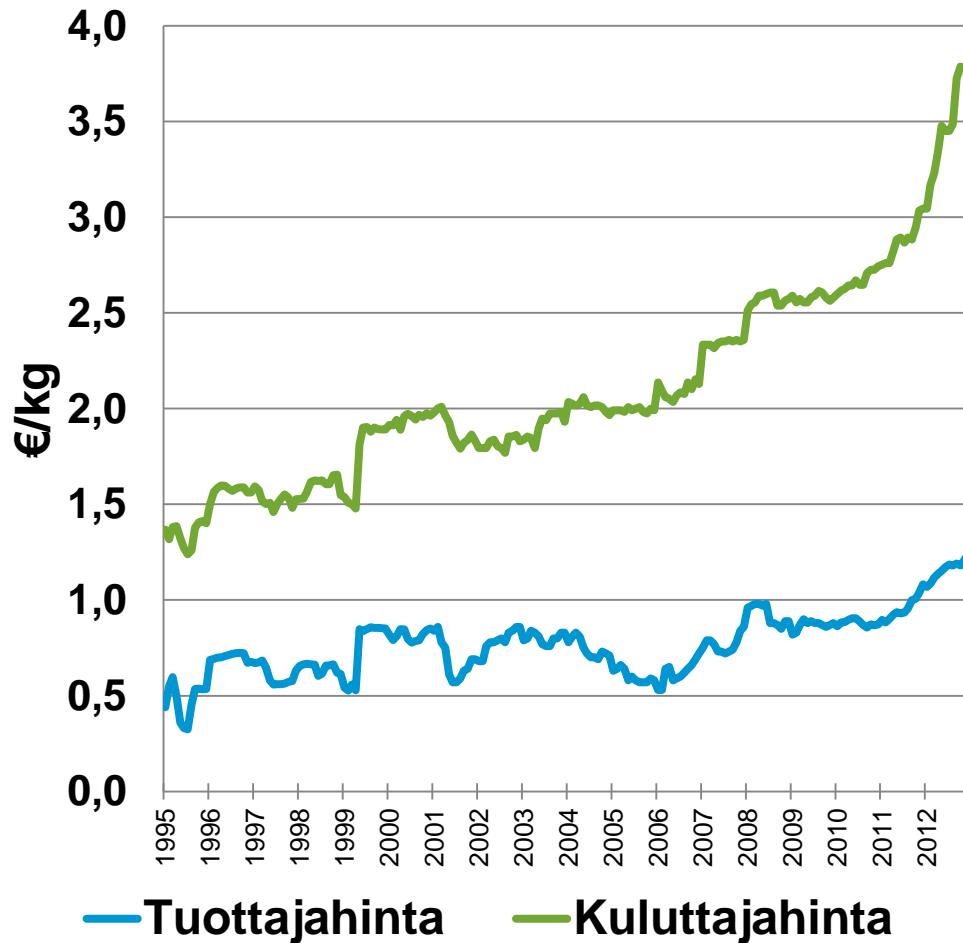
Siipikarjanlihan tuotannon, kulutuksen ja viennin kehitysarviot vuoteen 2020

Kananmunien tuotannon, kulutuksen ja viennin kehitysarviot vuoteen 2020

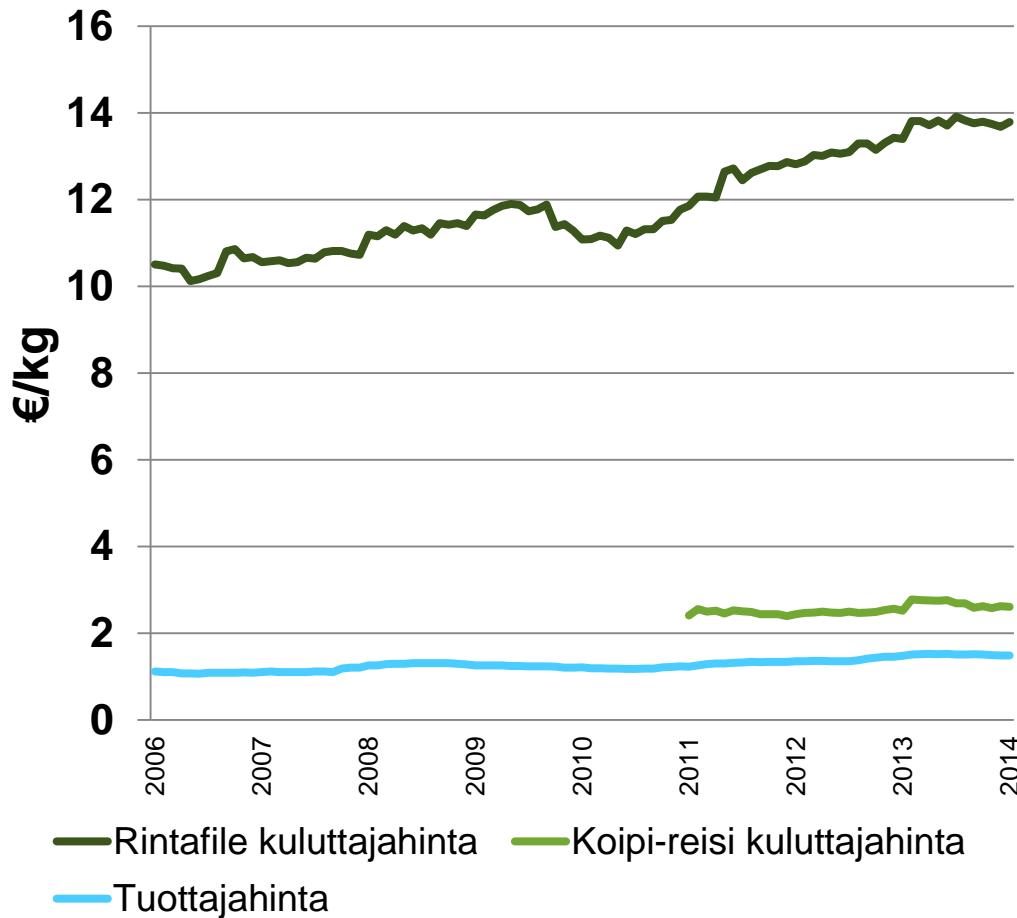

Kananmunien hintoja

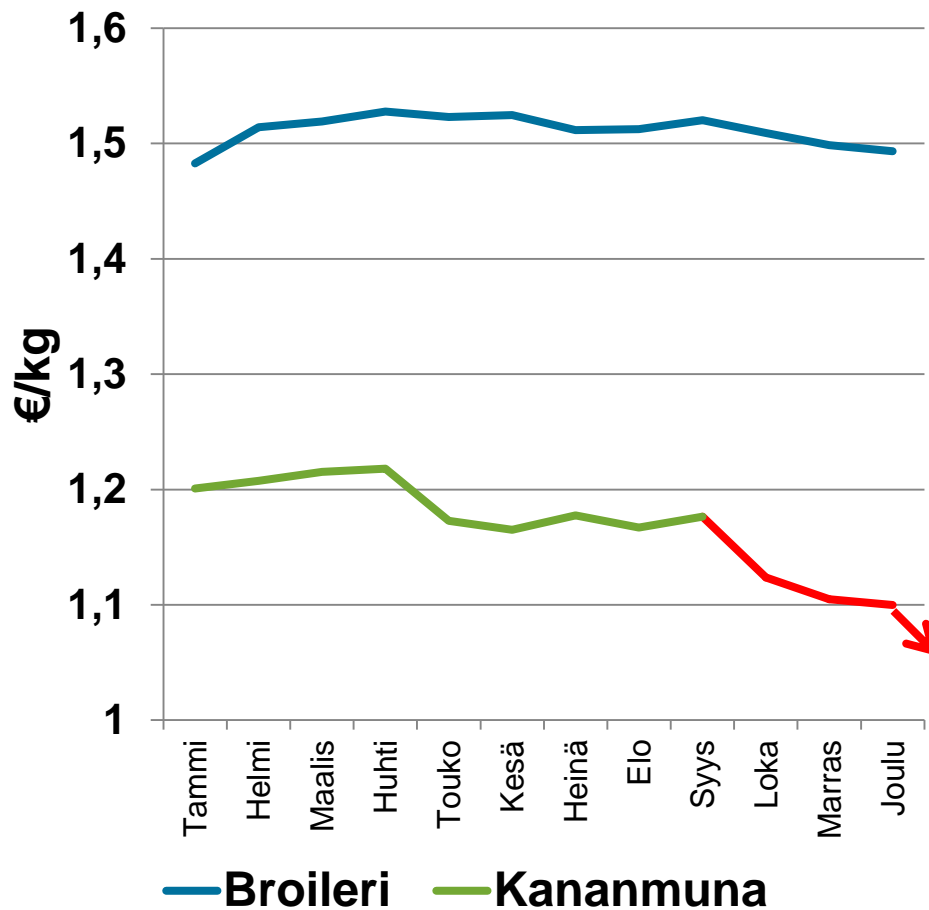
- Kananmunien tuottajahinnassa ei ole tapahtunut suurta kehitystä
- Kuluttajahinnassa selkeä nouseva trendi, etenkin vuodesta 2009 eteenpäin
- Hintamarginaali kasvanut voimakkaasti

Broilerinlihan hintoja

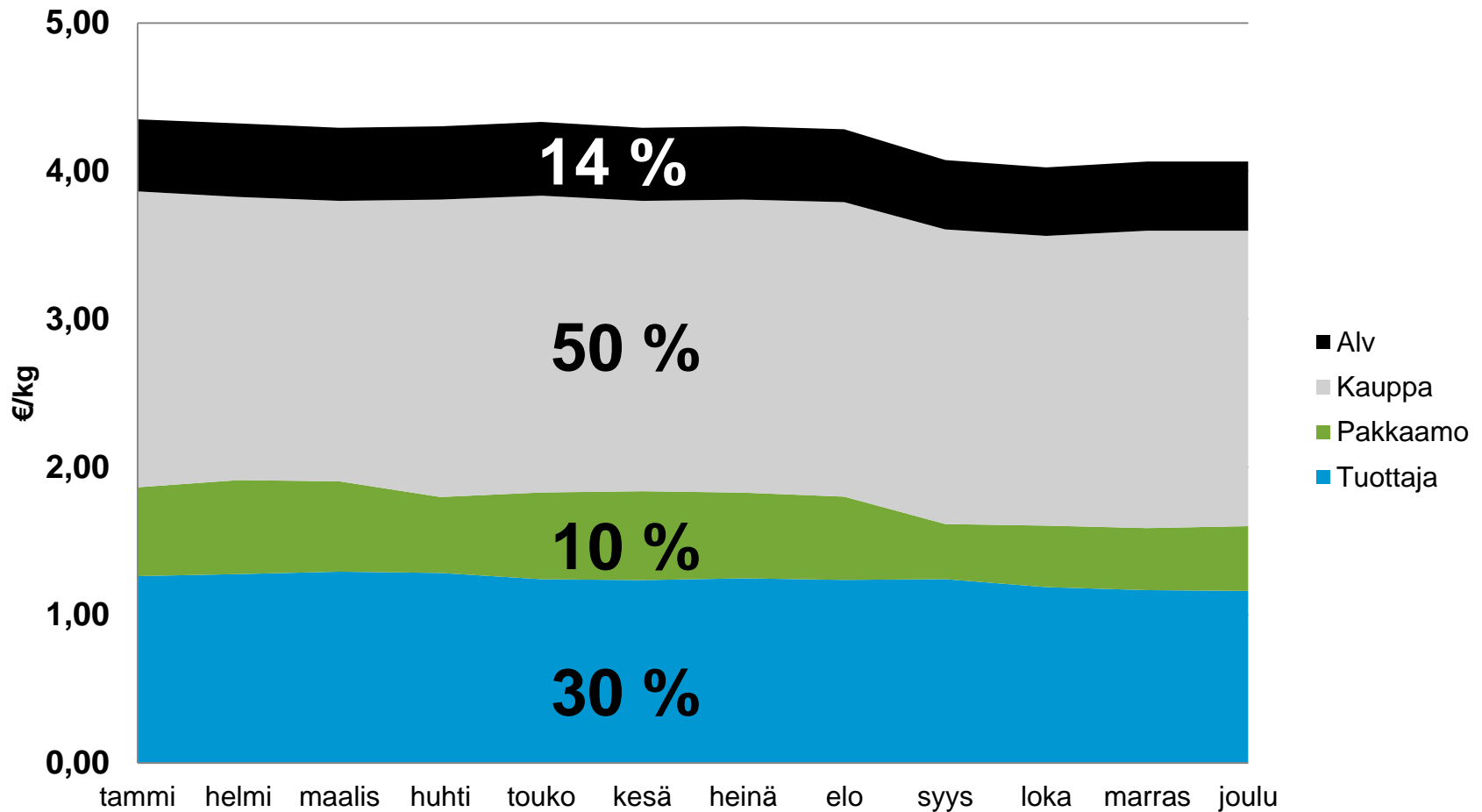
- Broilerinlihan tuottajahinta liki vakio
- Rintafileen kuluttajahinnassa loiva nouseva trendi, koipireisien hinta liki vakio
- Hintamarginaali loivassa kasvussa

Tuottajahintoja 2013

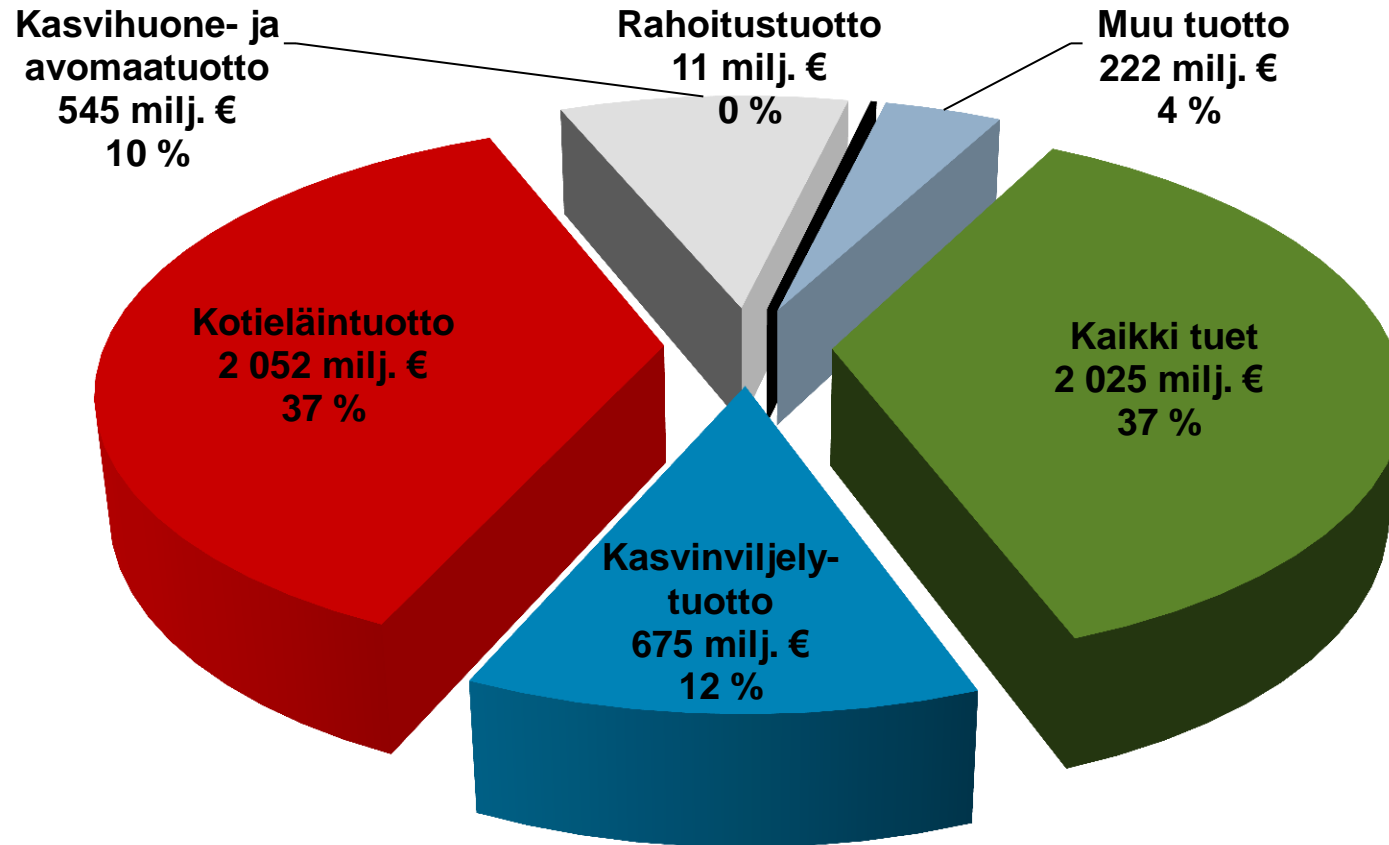

- Hinnat kääntyneet laskuun loppuvuonna 2013
- Kananmunissa lasku huomattava ja jatkunut alkuvuonna 2014
- Broilerinlihan hinta melko vakio

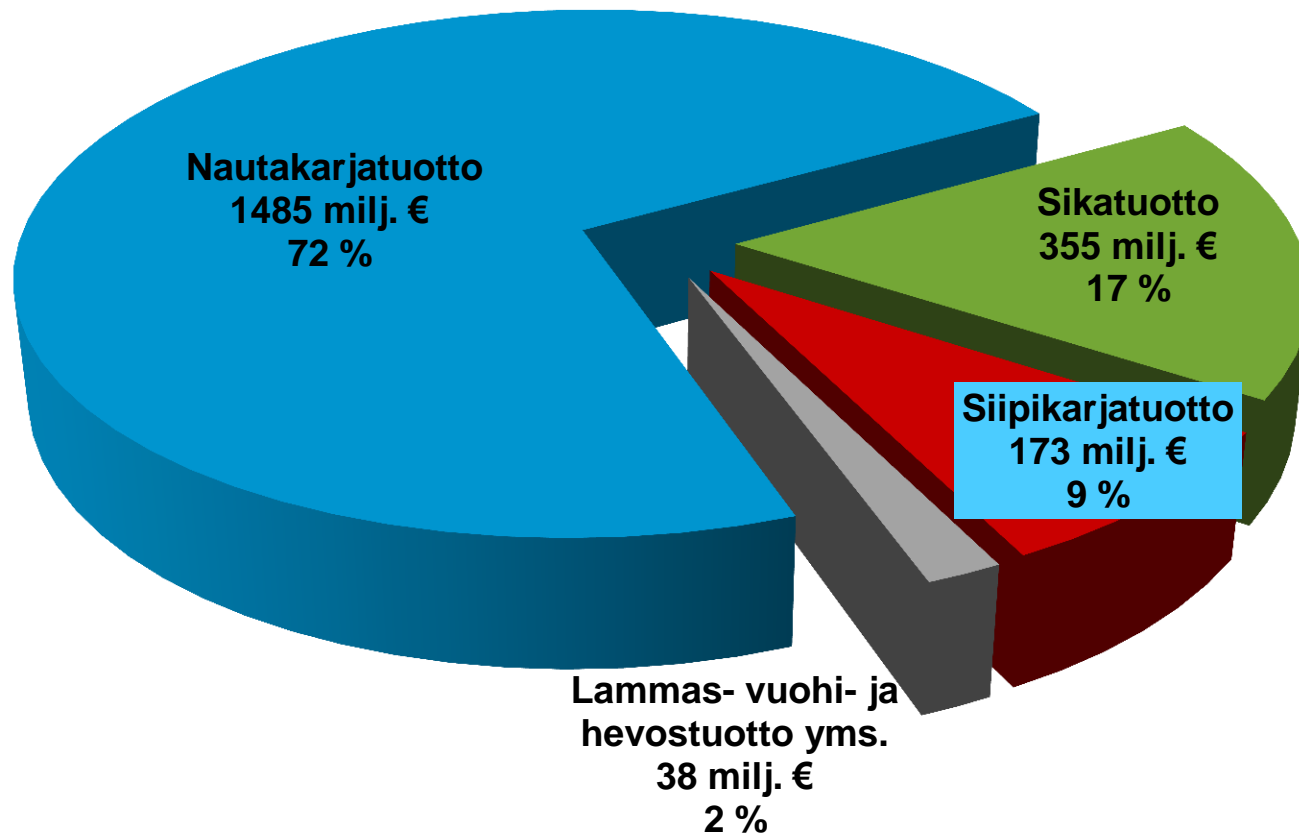
Kananmunien kuluttajahinnan muodostuminen vuonna 2013

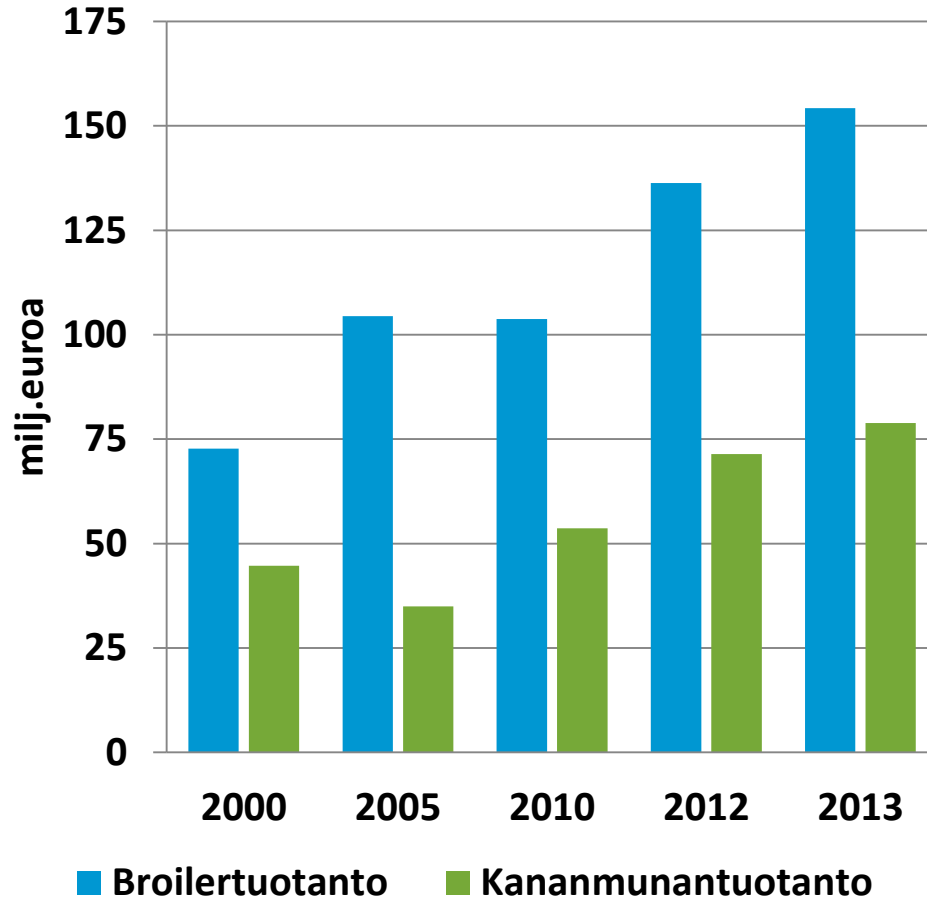
Maatalouden kokonaistuotot 2012

Kotieläintuotot 2012

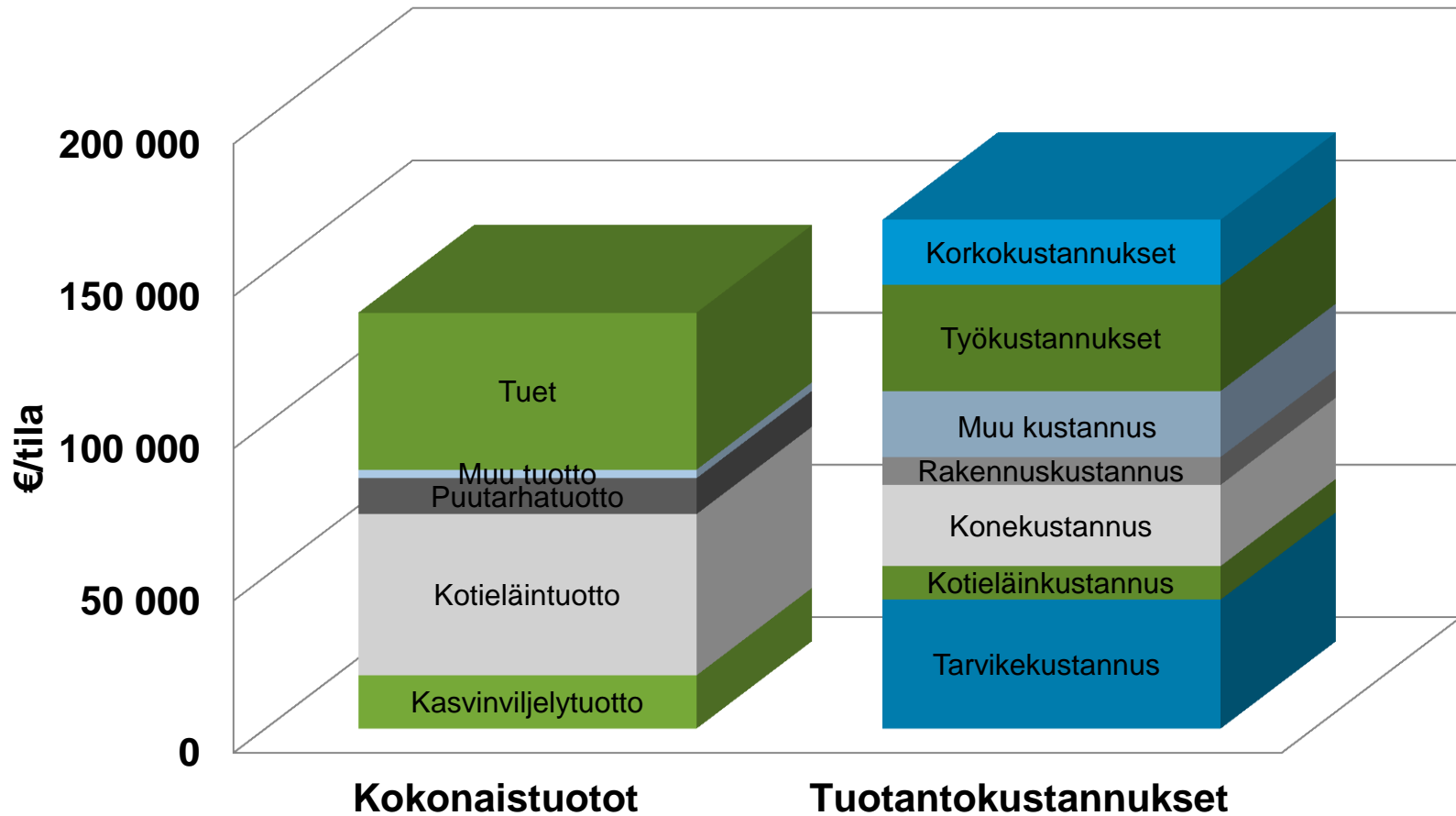

Broileri- ja kananmunatuotot 2013

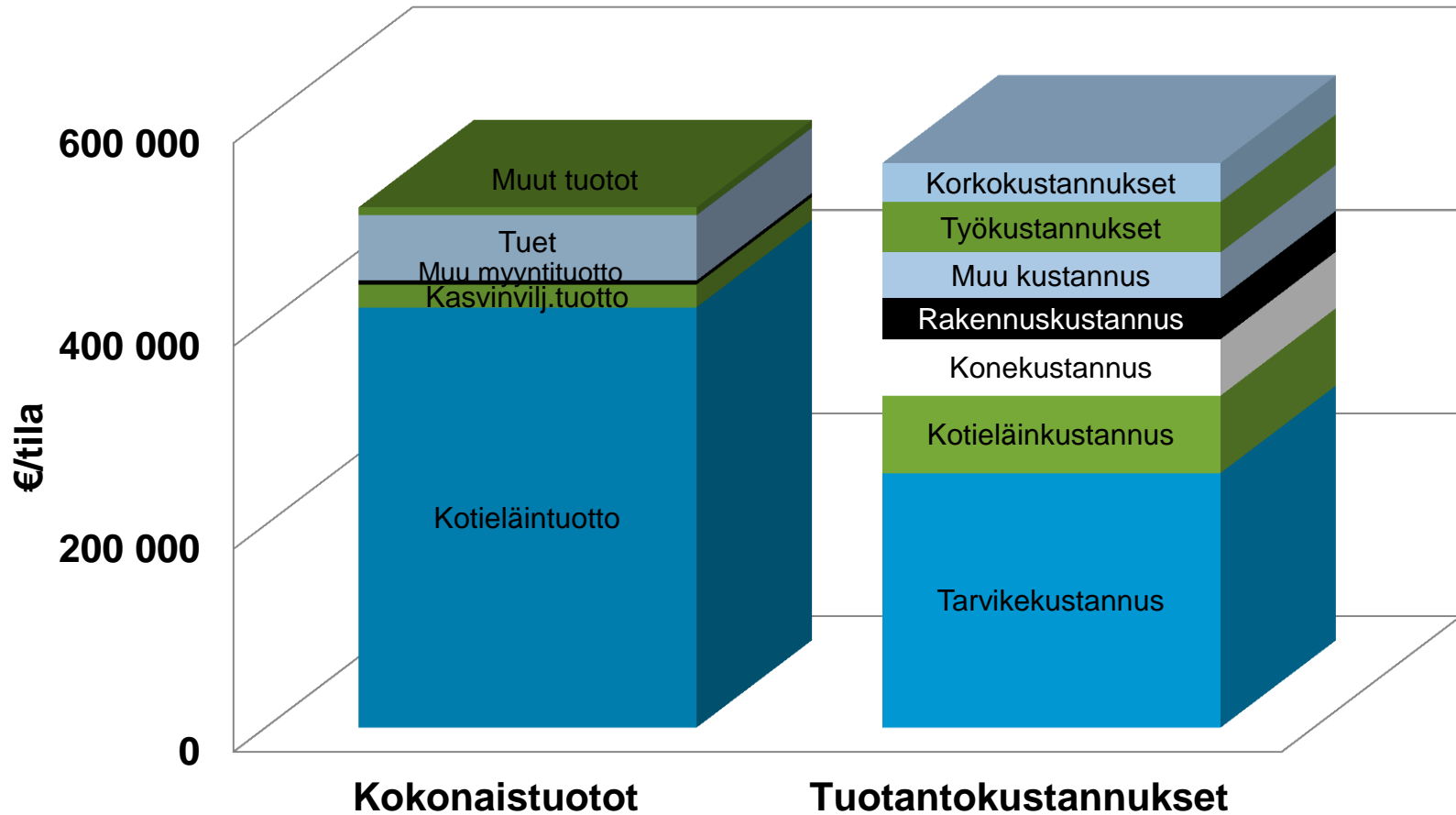

- Kananmunatuottojen kasvua selittää VAIN munien tarjonnan lisääntyminen, sillä tuottajahinta vuoden 2012 tasolla
- Broilertuottojen kasvua selittää SEKÄ tarjonnan lisääntyminen ETTÄ tuottajahinnan nousu

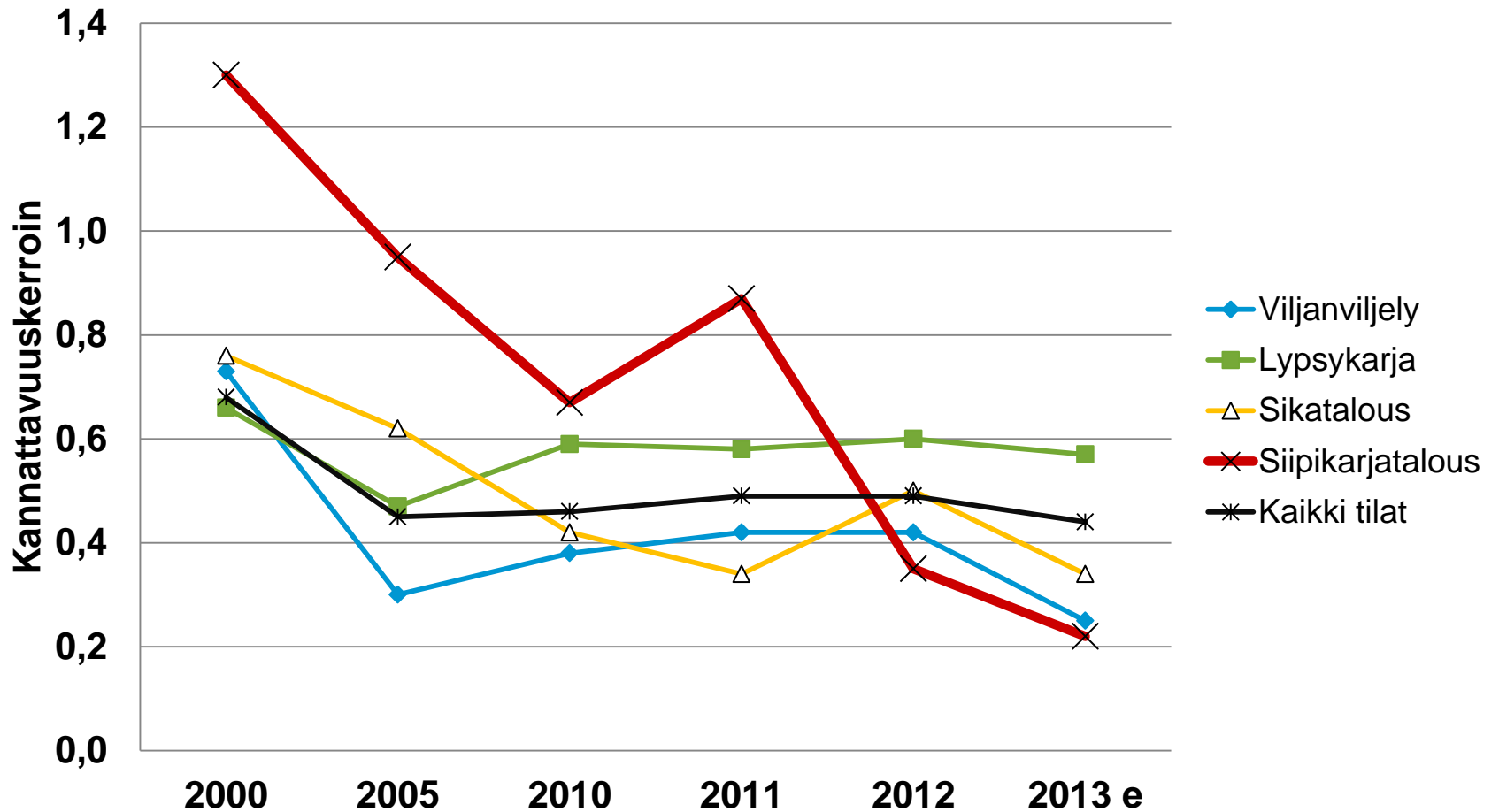
Maatilojen kokonaistuotot ja tuotantokustannukset 2012

Siipikarjatilojen kokonaistuotot ja tuotantokustannukset 2012

Maatalouden kannattavuus tuotantosunnittain

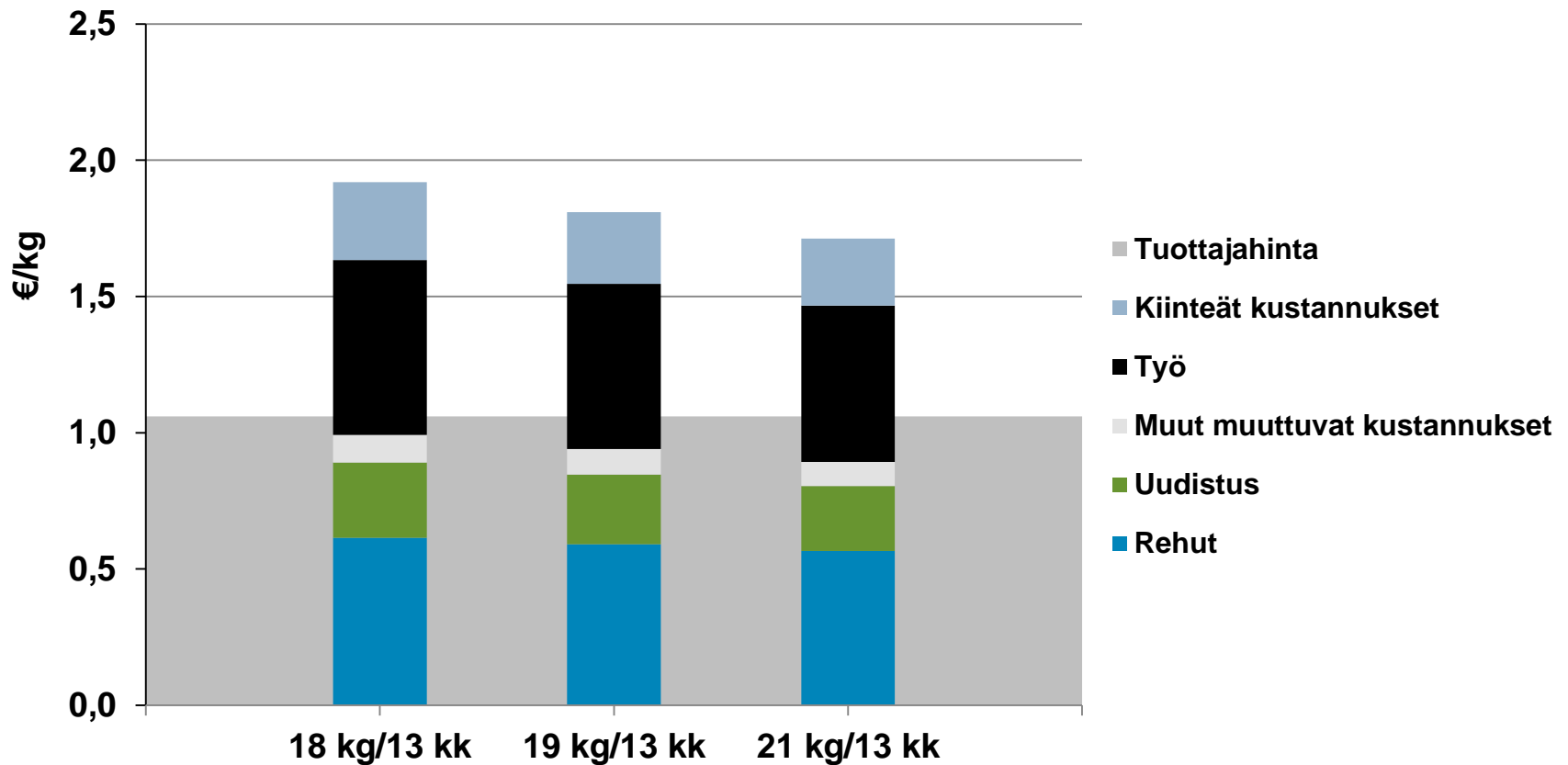

- Tavoitteena 15 €/työtunti ja omalle pääomalle 5 % korko
- Kannattavuuskerroin 0,35 vuonna 2012
 - Joudutaan tinkimään 65 % viljelijäperheen palkkavaatimuksesta ja oman pääoman korosta
 - Palkaksi jää 5,3 €/työtunti
 - Oman pääoman koroksi jää 1,75 %
- Jos kannattavuuskerroin 0,22 vuonna 2013
 - Joudutaan tinkimään 78 % viljelijäperheen palkkavaatimuksesta ja oman pääoman korosta
 - Palkaksi jää 3,3 €/työtunti
 - Oman pääoman koroksi jää 1,1 %
- Siipikarjatiloiilla työtä tehdään keskimäärin 2 650 h vuodessa, omaa pääomaa on 540 000 € ja eläinyksiköitä 255

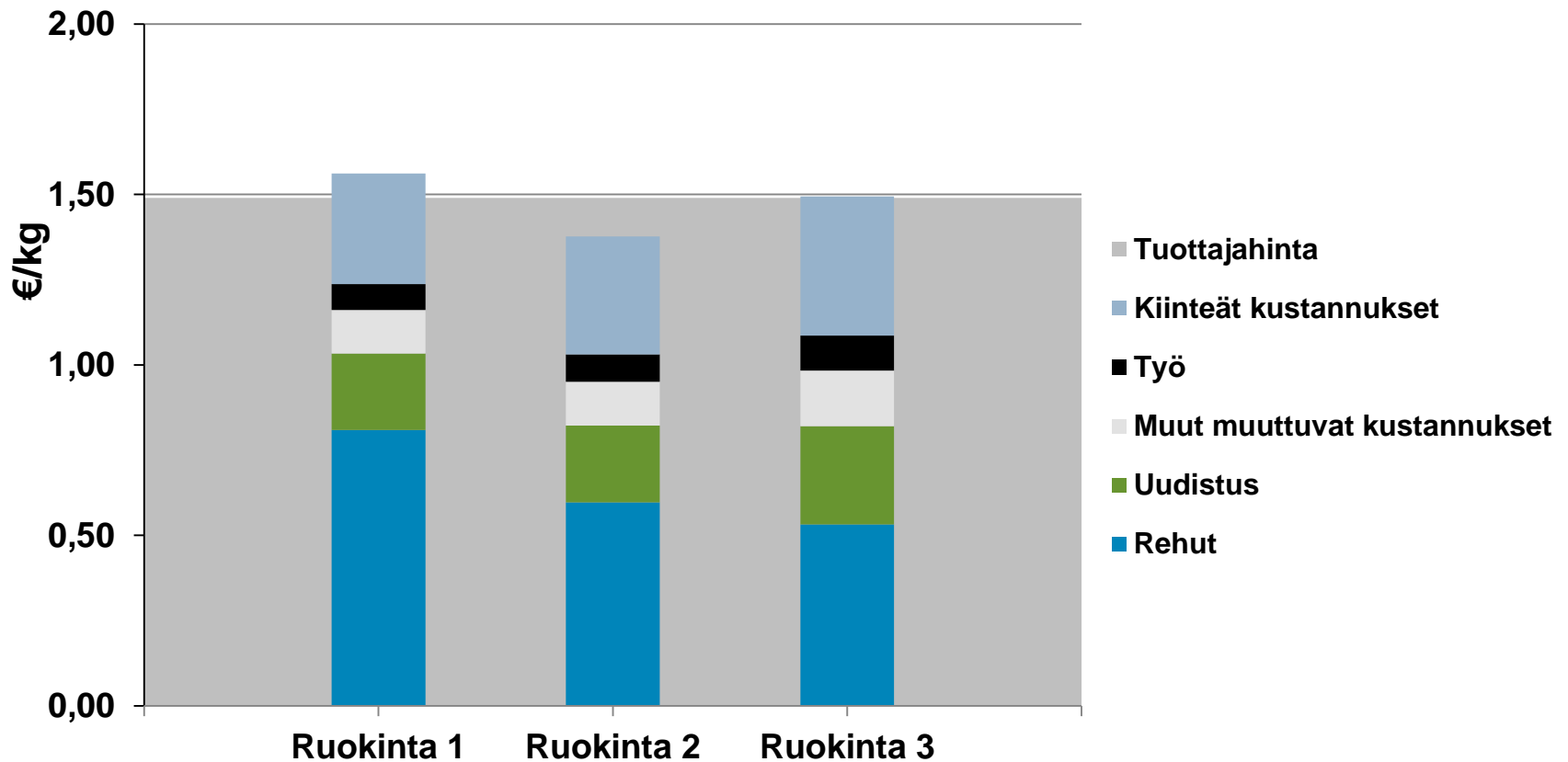
- Siipikarjatilat toimivat tällä hetkellä hyvin ohuilla marginaaleilla. Jo pienet suhteelliset muutokset päätuotteen (muna, liha) ja -kustannusten (rehu) hinnoissa vaikuttavat voimakkaasti tilan tulokseen

- **ESIMERKKI**
 - Tilan liikevaihto 500 000 €
 - Tästä jää yrittäjätuloa (maataloustuloa) 20 000 – 50 000 €
 - 5 % tuottajahinnan pudotus syö yrittäjätulon pois
 - → ei korvausta tuottajaperheen työlle eikä tuotantoon sijoitetulle omalle pääomalle

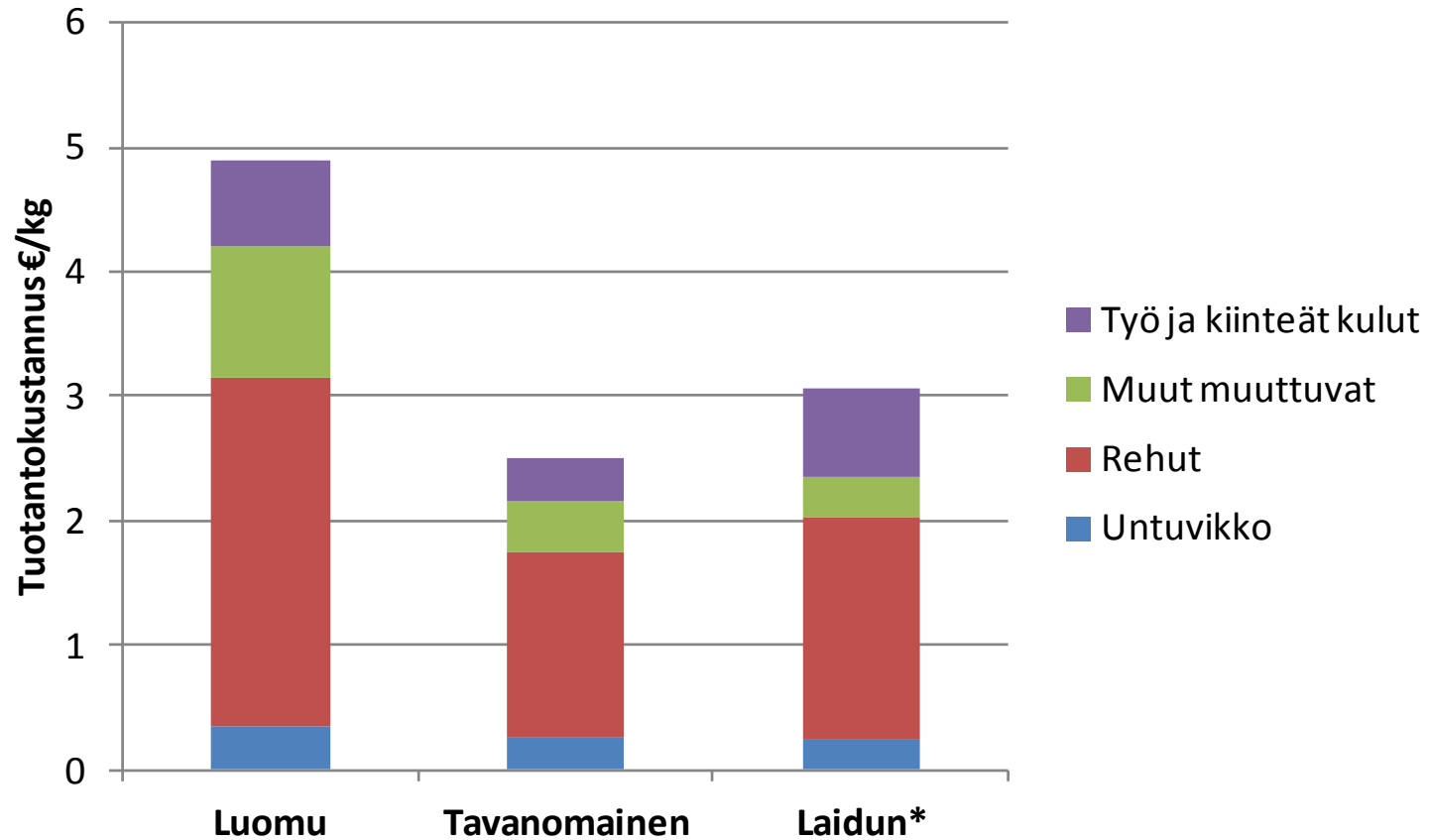
Kananmunien tuotantokustannus ja tuottajahinta

Broilerinlihan tuotantokustannus ja tuottajahinta

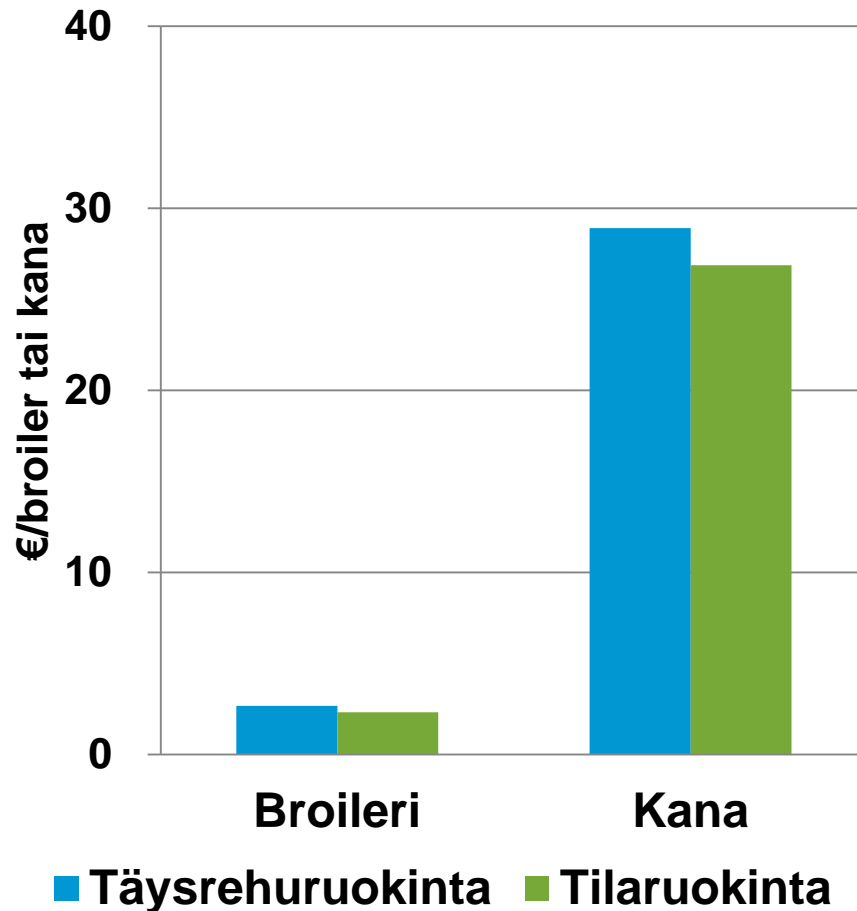

Kalkkunantuotannon tuotantokustannukset

*Arvio laidunkalkkunan kustannuksista on koe-erää optimistisempi

Kanojen ja broilereiden tilaruokinta

- Tilaruokinnalla tarkoitetaan siipikarjan rehun sekoittamista tilalla eri raaka-aineista eli komponenteista
- Saatavissa jonkinlaisia tuotantokustannussäästöjä, mutta tuotannossa on tällöin onnistuttava

Yhteenveto

- **Siipikarjan lihantuotanto nousee edelleen kasvavan kulutuksen tahdissa**
- **Kananmunien kulutus henkeä kohden säilyy ennallaan ja kokonaiskulutus kasvaa vain väestönkasvua vastaavasti**
 - Tuotannon ennustetaan sopeutuvan kulutukseen
- **Kananmunien hintamarginaali on kasvanut voimakkaasti**
 - Kuluttaja- ja tuottajahinta eivät seuraa toisiaan
- **Broilerinlihan hintamarginaali on kehittynyt maltillisemmin**
 - Kuluttaja- ja tuottajahinta seuraavat jotenkin toisiaan

- **Siipikarjatilat toimivat tällä hetkellä hyvin ohuilla marginaaleilla**
 - Jo pienellä päätuotteen (muna, liha) hinnan laskulla ja/tai...
 - ...jo pienellä pääpanoksen (rehu) hinnan nousulla on tilan taloudelle suuria vaikutuksia
- **Tuotantokustannukset ovat siipikarjaloilla kokonaistuottoja suuremmat**
 - Näin on joka tuotantosuunnassa
 - Siipikarjaloilla kannattavuustavoitteista jäädään jopa 65 %
 - Ennusteen mukaan tilanne heikkenee entisestään
- **Tiloilla taloutta on nyt seurattava tarkasti**
 - Vuosittaisesta talousseurannasta on siirryttävä kuukausittaiseen

- **Oman tilan tuotantokustannukset on tunnettava ja niiden kanssa elettävä!**
 - Kananmunantuotannossa munien myyntituloilla ei kohta enää saada katettua muuttuvia kustannuksia
 - Kannattavuuskriisi
 - Luomukalkkunan lihasta tulisi saada noin 2,5-kertainen hinta tavanomaiseen verrattuna, jotta tuotantokustannukset katetaan
 - Laidunkalkkuna vaikuttaa lupaavammalta vaihtoehdolta, koska siinä yhdistyvät edullisemmat tuotantokustannukset ja eläinten hyvinvointinäkökohdat
 - Pitäisi saada 3 €/kg
 - Broilerintuotannossa on olemassa lupaavimmat taloudelliset toimintaedellytykset
 - Yksikkötuotantokustannukset ja tuottajahinta lähimpänä toisiaan!

Siipikarjatalouden hallinnollinen taakka

- Hallinnollinen taakka tarkoittaa töitä/toimia, jotka ovat välttämättömiä vain esim. lainsäädännön takia/tukien saamiseksi, mutta eivät muuten
- **Missä Suomen siipikarjataloudessa kotimaiset vaatimukset ylittävät EU:n vaatimukset??**
 - Nämä ns. kipupisteet tunnistettava ja nimettävä sekä laskettava kustannusvaikutukset niille
- **EHDOTUKSIA SIIPIKARJATALOUDEN KIPUPISTEISTÄ**
 - timo.karhula@mtt.fi
 - 029 5317314